

[Undervisningsministeren]

de uddannelsessøgende ved de videregående uddannelser til at effektivisere og afkorte deres studietider, sådan som det har været anbefalet af Knud Larsen-udvalget. Men som jeg sagde før, dette er i virkeligheden mindre detaljer. Det afgørende for regeringens stillingtagen er spørgsmålet om neutralitet både i forhold til statsfinanserne og i forhold til den samlede efterspørgsel herhjemme. Hvis nogen skal have større forbrug, bliver man nødt til i den nuværende situation at overveje, hvordan man så sikrer, at andre får et tilværende mindre forbrug, og så skal vi for øvrigt finde ud af, hvem disse andre skal være. Det er jo det, der har at gøre med hele den måde, vi opkræver penge fra borgerne på.

Jeg kan derfor i dag kun give tilsagn om, at vi vil studere dette forslag meget grundigt; vi vil overveje at bruge nogle af tankerne og vil i øvrigt se frem til at drøfte vore egne tanker med socialdemokratiet til sin tid, sådan som vi her er villige til at gå ind på at drøfte socialdemokratiets tanker.

Connie Hedegaard (KF):

Det konservative folkeparti synes også, det er positivt, at vi her bliver præsenteret for nogle helt nye tanker, og så i en meget gennemarbejdet form. Vi synes, det er positivt, at vi er enige om de grundlæggende problemer og også, i hvert fald til en vis grad, om målet, nemlig at gøre de studerende i stand til at klare sig gennem deres studier på en nogenlunde rimelig og overskuelig måde økonomisk. Især synes vi, det er positivt, at det i bemærkningerne hedder, at socialdemokratiet erkender, at tiden er løbet fra de reformer, som hovedsagelig består i at øge de offentlige udgifter.

Men på trods af disse positive ting må vi erkende, at vi har store vanskeligheder med forslaget, som efter min mening ikke lever op til sine egne målsætninger. Jeg synes, det er tankevækkende, at det i et brev fra Studenterrådets uddannelsessekretær til mig i dag hedder, at som socialdemokratiets forslag ligger nu, vil der reelt være tale om en direkte forringelse af de studerendes vilkår, hvorfor Studenterrådet går imod dette forslag.

Det konservative folkeparti er enig i, at det er en god idé at koncentrere stipendierne – og vi bryder os ikke om at kalde det løn –

i de første år af et studium. Om det så skal være 2 eller eventuelt 3, som foreslået af Knud Larsen-udvalget, er principielt ligegyldigt. Men forskudslønnen, som jo rettelig er et lån, forstår jeg simpelt hen ikke det hensigtsmæssige i. Det forekommer bagvendt at gøre dette beløb skattepligtigt ved udbetalingen, samtidig med – sådan har jeg opfattet forslaget – at hele beløbet skal pristalsreguleres efter endt studium, hvor det så naturligvis er fradragsberettiget ved tilbagebetaling. Jeg har svært ved at se, hvorfor dette system skulle være bedre end reelle statslån, som jo kun behøver at være halvt så store for at give de studerende det samme rådighedsbeløb.

Hele systemet med lønafkortning er vi heller ikke særlig begejstret for. Principielt er det problematisk, at ikke alle skal afdrage, hvad de tidligere har fået i forskudsløn eller lån, hvad man nu vil kalde det, og hvor problematisk det er, fremgår af bemærkningerne, som pointerer, at man ikke efter et endt studium kan unddrage sig lønafkortning ved at tage ophold i udlandet eller ved f.eks. at tage deltidsarbejde. Resultatet heraf kunne meget nemt blive en urimelig stavnsbinding af de studerende, som så i stedet for vil foretrække at tage erhvervsarbejde, og så har vi jo ikke løst det problem, vi gerne vil løse. I alle tilfælde forekommer det farligt og utilfredsstillende at tilbyde uddannelsessøgende en studiefinansiering, som uvægerlig vil lægge bånd på deres frihed efter endt studium.

Forslagsstillerne slår fast, at målet må være, at uddannelsesstøtten skal gives uafhængigt af forældrenes indkomst, og det er vi naturligvis helt enig i, men heller ikke her når forslaget helt sin egen målsætning. Hvis man går ind i en ungdomsuddannelse, skal man, til man er fyldt 21 år, stadig være afhængig af forældreindkomsten, og samtidig kan de 16–17-årige, der går ind i en uddannelse, der ikke regnes under ungdomsuddannelsen, få støtte uanset forældres indkomst, selv om de altså ikke er myndige. Jeg synes, det ville være mere rimeligt at arbejde for at få alle over 18 år gjort forældreafhængige i stedet for denne lidt besynderlige opdeling.

Men selv om vi altså ikke kan tilslutte os forslaget, som jeg mener rummer nogle meget betænkelige perspektiver, samtidig med at det ikke løser de grundlæggende problemer for de uddannelsessøgende unge, synes vi alligevel, der er grund til at sige tak for, at vi